

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

4.12.2020

VN/16944/2020

Maa- ja metsätalousministeriö

Viite: Kotimaisen kalan edistämishjelma, lausuntopyyntö 15.10.2020

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt lausuntoa Kotimaisen kalan edistämishjelmaan (VN/16944/2020).

Työ- ja elinkeinoministeriö kiinnittää huomiota siihen, että ollakseen kilpailukykyinen kalatalouden alkutuotanto tarvitsee nykyisten toimijoiden edellytysten kehittämistä ja uusia yrittäjiä sekä pääomia. Tämäm vuoksi vaikuttaa perustellulta selvittää ohjelman ehdotuksen mukaisesti päästöperusteisen ympäristöluvan soveltamista merialueen vesiviljelytoiminnan ympäristöluvista ja valvonnassa.

Työ- ja elinkeinoministeriö toteaa, että Valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi annettavan lain hallituksen esitys on työ- ja elinkeinoministeriössä valmisteilla ja lain olisi tarkoitus tulla voimaan syksyllä 2021. Esitys sisältää muutosehdotuksen koskien toimialoja, joille kehittämisavustusta voidaan myöntää. Voimassa olevan yritystukilain mukaan kehittämisavustusta ei voida myöntää muun muassa kalatalouteen. Toimialarajausta ehdotetaan muutettavaksi siten, että ainoastaan kalatalouden alkutuotanto rajattaisiin pois kehittämisavustuksen piiristä, kun aiempi raja on koskenut koko kalatalousalaa.

Työ- ja elinkeinoministeriö tuo esille myös, että ilmastonmuutos ja tarve muuttaa ravintotottumuksia, lisävät kysyntää kalalle. Kalanviljely ja sen kestävä toiminnan teknologioiden kehittäminen ovat tärkeä osa tätä muutosta. Myös muuta kotimaista luonnon kalaa on pystyttävä käyttämään paremmin hyödyksi ravintona kehittämällä niistä uusia tuotteita kuluttajille. Kotimaisen kalan käytön lisääminen edellyttää teknologioiden ja toimintatapojen kehittämisen rinnalla kuluttajien asennemuutoksen tukemista sekä uusien kuluttajille suunnattujen tuotteiden kehittämistä. Kotimaisen kalan käytön ja arvonlisän nostaminen edellyttää, että kalan käyttö ruokapöydässä on mahdollisimman monipuolista ja vaivatonta kuluttajille. Kotimainen kala kohtaa kilpailua ulkomailta; huomiota on kiinnitettävä toimintaympäristöön ja kannusteisiin kehittää kalateollisuutta Suomessa.

Työ- ja elinkeinoministeriö nostaa lisäksi esille, että kotimaisen kalan kysynnän lisäämiseksi ja uusien tuotteiden pilotoimiseksi julkisten suurkeittiöiden rooli tulisi myös arvioida. Niiden kysyntää lisäävä ja kuluttajien tottumuksia muokkaava vaikutus voi olla suuri. Lisäksi julkisten hankintojen käytön mahdollisuus on hyvä pitää mielessä tässä yhteydessä.

Natalia Härkin
Neuvotteleva virkamies